ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 5.8.2025 г.
COM(2025) 456 final

2025/0251 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания

{SWD(2025) 245 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Перспективите за икономиката на Йордания са изложени на големи рискове от влошаване в условията на продължаваща регионална нестабилност и крехки глобални перспективи. Растежът на реалния БВП на Йордания се оценява на 2,5 % през 2024 г. и се очаква да остане като цяло непроменен през 2025 г. До края на 2024 г. инфлацията остана под 2 %, подкрепяна от по-ниските цени на вноса и продължаващото затягане на паричната политика от страна на Централната банка в съответствие с валутния борд, обвързан с щатския долар. Потенциалните странични ефекти от войните, водещи се в близост до страната, обаче засилиха натиска върху сигурността и икономическата устойчивост на Йордания, което допълнително увеличи рисковете от влошаване на нейните перспективи. В Близкия изток се наблюдава нарастваща нестабилност, свързана с войната в Газа, крехкото прекратяване на огъня в Ливан и падането на режима на Асад в Сирия. Ескалацията на напрежението между Израел и Иран в средата на 2025 г. наруши пътуванията и увеличи несигурността, като имаше пряко въздействие върху туристическия сектор и вероятно неблагоприятно въздействие върху доверието на потребителите и инвеститорите. Въпреки че икономическият контекст в Йордания продължава да бъде като цяло стабилен, по-голямата нестабилност и геополитическата непредсказуемост поставят все по-големи предизвикателства пред бъдещата ѝ икономическа и социална стабилност.

Освен това страната е изправена пред дълбоко вкоренени структурни предизвикателства. ***Безработицата*** остава на постоянно високо равнище — 21,4 %, като този процент е още по-висок сред младите хора, а участието на жените е на едно от най-ниските равнища в света. Тези слабости на пазара на труда продължават да ограничават потенциала за растеж на Йордания и да възпрепятстват по-широкото икономическо приобщаване и социално сближаване. *Фискалният натиск* се засили през 2024 г. на фона на странични ефекти от регионалните конфликти и намаляващите цени на ключови стоки за износ. Въпреки че правителството въведе мерки за повишаване на приходите и намали капиталовите разходи, дефицитът в консолидирания държавен бюджет нарасна до 5,6 % от БВП. Държавният дълг нарасна малко до 90,4 % от БВП (с изключение на дълга, притежаван от Social Security Corporation, SSC)[1]. *Дефицитът по текущата сметка* нарасна до близо 6 % от БВП през 2024 г. в резултат на по-малкия износ и намаляването на приходите от туризъм. Структурната зависимост на Йордания от вноса на енергия и храни, съчетана със слаба експортна база, продължава да оказва натиск върху външните салда. Въпреки стабилните резерви от около 21 милиарда щатски долара продължава да е налице уязвимост на външни сътресения, което засилва необходимостта от продължаване на международната финансова подкрепа.

През последните години Йордания положи усилия да модернизира структурата на своята икономика, по-специално като постави началото на визията за икономическа модернизация от 2022 г. – десетгодишна стратегия за увеличаване на инвестициите, създаване на работни места и повишаване на стандарта на живот. Въз основа на предишни реформи, като например Лондонската инициатива от

[1] Дългът, включително дълга, притежаван от SSC, достигна 114,7 % от БВП.

2018 г., визията за икономическа модернизация се съсредоточава върху осем ключови сектора и включва мерки за повишаване на ефективността на публичния сектор и ангажираността на гражданите, като усилията за реформи се подкрепят и чрез последователните програми на МВФ и макрофинансовата помощ (МФП) от ЕС. Краят на първата фаза (2023—2025 г.) наближава, с което се поставят основите за бъдещо изпълнение. Тези усилия за реформи отбелязоха напредък въпреки редица паралелни външни сътресения, включително продължителната криза със сирийските бежанци, пандемията от COVID-19, смущенията в доставките в световен мащаб, предизвикани от непровокираната агресивна война на Русия срещу Украйна, и подновеното регионално напрежение вследствие на конфликта между Израел и Газа и смущенията в търговията в Червено море. Въпреки че неотдавнашните дипломатически стъпки за реинтеграцията на Сирия бяха положителни, те все още не са създали условия, които да благоприятстват широкомащабното завръщане на бежанци от Йордания.

Предвид поредицата от външни сътресения и стратегическата роля на Йордания за насърчаване на стабилността в региона, през последното десетилетие страната получи значителна международна подкрепа чрез различни международни партньори. Това включва четири последователни програми на МВФ от 2012 г. насам, четири операции за МФП от ЕС от 2014 г. насам, значителна помощ от САЩ и целева подкрепа за приемането на сирийски бежанци.

– По първите три *програми за МФП* (МФП I: 180 милиона евро; МФП II: 200 милиона евро; МФП III: 500 милиона евро + допълнителни 200 милиона евро в отговор на COVID-19) между 2014 г. и 2023 г. бяха предоставени общо 1,08 милиарда евро под формата на заеми. Освен това, по искане на йорданските органи от 8 октомври 2023 г., през 2025 г. ЕС прие нова операция за МФП – МФП IV, в размер на 500 милиона евро, като плащанията са планирани за периода 2025—2027 г. МФП IV ще бъде изплатена при изпълнение на договорените в меморандума за разбирателство (МР) условия на политиката, обхващащи мерки в областта на управлението на публичните финанси, управлението и борбата с корупцията, социалните политики и политиките на пазара на труда, както и в областта на енергетиката и бизнес средата.

– Йордания също така отбелязва добър напредък в рамките на *Разширения фонд за финансиране* на МВФ (2024—2027 г.) в размер на 1,2 милиарда щатски долара, като три прегледа до този момент бяха положителни (последният, приключил през април 2025 г.). Освен това на 25 юни 2025 г. МВФ одобри също предоставянето на приблизително 700 милиона щатски долара по линия на *Механизма за устойчивост и устойчивост* в подкрепа на реформите за справяне с рисковете, свързани с климата и готовността при пандемии.

– Въпреки че продължава да е налице временна несигурност по отношение на отпускането на *бюджетна подкрепа от САЩ* през 2025 г., Йордания успешно мобилизира критично външно финансиране от Световната банка и партньорите от Съвета за сътрудничество на арабските държави от Персийския залив.

Освен предоставянето на краткосрочна финансова помощ Европейският съюз (ЕС) и Йордания имат тясно и дългогодишно партньорство, което е залегнало в Споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания, в сила от 2002 г. Във времето тези отношения се задълбочиха, отразявайки силните политически връзки, икономическото сътрудничество и споделените регионални интереси. През януари 2025 г. ЕС и Йордания се споразумяха да укрепят връзките помежду си чрез

стратегическо и всеобхватно партньорство, насочено към насърчаване на споделения просперитет, стабилност и сигурност на основата на взаимно доверие и дългогодишно сътрудничество. Това обновено партньорство е съсредоточено върху шест основни стълба: политически отношения и регионално сътрудничество; сигурност и отбрана; икономическа сигурност, търговия и инвестиции; човешки капитал; миграция; както и закрила и подкрепа за бежанците. Изпълнението му ще бъде подпомогнато от значителен по размер финансов пакет (включително чрез МФП), съчетаващ краткосрочна и дългосрочна помощ за постигане на напредък по програмите на Йордания за макрофискални и структурни реформи, увеличаване на инвестиционната подкрепа и предоставяне на целева помощ за изпълнението на стратегическите приоритети.

Предвид трудното им икономическо положение и значителните по размер неудовлетворени нужди от финансиране, през януари 2025 г. йорданските органи поискаха допълнителна пета операция за МФП - МФП V, в размер на 500 милиона евро. В искането се подчертава влошаващата се икономическа и политическа среда, като се отбелязва, че регионалните сътресения са се засилили през 2024 г., което е изострило допълнително вече несигурният и нестабилен глобален контекст. Освен това тези промени са оказали отрицателно влияние върху преките чуждестранни инвестиции, износа, вътрешното потребление и вътрешните приходи, което допълнително е отслабило икономическите и фискалните перспективи на Йордания и е увеличило риска от по-големи нужди от външно финансиране. Подновеното насилие в региона, включително ескалацията на напрежението между Израел и Иран в средата на юни, доведе до спиране на полетите в Йордания и вероятно допълнително ще усложни крехкото икономическо възстановяване на страната, ще подкопае доверието на инвеститорите и туристите и ще допринесе за все по-несигурни перспективи.

В този контекст Европейската комисия предлага да се предостави допълнителна финансова подкрепа на Йордания под формата на нова МФП със следните характеристики:

– след задълбочена оценка на политическото и икономическото положение в Йордания Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета предложение за предоставяне на нова МФП в размер *до 500 милиона евро* в полза на Йордания. Предложената МФП ще помогне на Йордания да покрие част от остатъчния си недостиг на външно финансиране, оценен на около 3,9 милиарда щатски долара в контекста на продължаващата програма на МВФ за периода 2024—2027 г. Това ще спомогне и за запазване на продължаващия напредък по отношение на реформите;

– отпускането на средствата ще се извърши на *три транша*, като изплащането на всеки транш е стриктно обвързано с напредък в изпълнението както на *програмата на МВФ, така и на редица допълнителни мерки на политиката*, които трябва да бъдат договорени между Комисията и органите и да бъдат изброени в меморандум за разбирателство. Меморандумът за разбирателство по принцип би могъл да включва реформи на политиката, обхващащи икономическото управление (като например управлението на публичните финанси и мерки за засилване на мобилизирането на национални приходи), социалните политики и политиките за пазара на труда, управлението, мерките за борба с корупцията, комуналните услуги и бизнес средата;

– очаква се изпълнението на предложената операция да върви успоредно с подкрепата по линия на бюджетните операции, финансирани от Инструмента

за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Ервопа);

– като е обяснено допълнително в работния документ на службите на Комисията, придружаващ настоящото предложение, Комисията счита, въз основа също така на оценката на политическата ситуация, изготвена от Европейската служба за външна дейност (ЕСВД), че *политическите и икономическите предварителни условия за предложената операция за МФП са изпълнени.*

• **Икономически контекст в Йордания**

Близкия изток е изправен пред нарастваща нестабилност вследствие на войната в Газа, крехкото прекратяване на огъня в Ливан, падането на сирийския режим и неотдавнашния конфликт между Израел и Иран. Тези напрежения засилиха натиска върху сигурността и икономиката на Йордания, като увеличаваха нестабилността и рисковете от влошаване на положението. **Икономическият растеж намаля до 2,5 % на годишна база през 2024 г. (от 2,9 % през 2023 г.) в резултат на повишената несигурност в резултат на нестабилността в региона, включително войната в Израел и Газа, и забавянето на световния растеж.** Резултатите в ключови сектори като туризма и търговията продължиха да бъдат сравнително добри въпреки смущенията, свързани с войната, и надхвърлиха първоначалните очаквания, като те бяха подкрепени от увеличението на броя на пристигащите регионални туристи, което частично компенсира спада на посетителите от Запада. Въпреки това приходите от туризъм спаднаха с 2,3 % през 2024 г., а броят на туристите намаля с 3,9 %. Секторите, които допринесоха най-много за икономическия растеж, бяха производството, селското стопанство, транспорта и комуникациите, както и финансовите услуги. Йордания започна 2025 г. с продължаващ икономически растеж, който в общи линии се доближаваше до отбелязаните през 2024 г. 2,5 %, като се подпомагаше от продължаващото възстановяване в туризма, производството и селското стопанство. Очаква се обаче през второто тримесечие той да бъде засегнат от ескалацията на напрежението между Израел и Иран, което доведе до временното затваряне на йорданското въздушно пространство. Това смущение доведе до спиране на полетите и до нарушаване на товарния трафик и предизвика по-голяма несигурност, отразявайки се вероятно на доверието на инвеститорите и потребителите.

Равнището на безработицата остава високо въпреки лекия спад до 21,4 % през 2024 г. (от 22,0 % през 2023 г.). *Равнището на безработицата* беше 18,3 % сред мъжете и 33,3 % сред жените. Младежката безработица продължава да представлява съществено предизвикателство и се пренася сред младите хора в зряла възраст, тъй като процентът на безработицата за възрастовите групи 15—19 години и 20—24 години бе съответно 54,7 % и 46,4 %. *Коефициентът на икономическа активност* от едва 34,3 % продължава да бъде сериозно предизвикателство, като коефициентът на икономическа активност на мъжете и жените в работната сила е малък или много малък — съответно 53,6 % и 14,8 %, спрямо 72 % и 18 % съответно в региона на Близкия изток и Северна Африка.

Инфлационният натиск е ограничен, което е в съответствие с неотдавнашните решения в областта на паричната политика. *Инфлацията* намаля до 1,6 % през 2024 г. на годишна база (от 2,1 % през 2023 г.), въпреки че в началото на 2025 г. се повиши (2,2 % през януари — февруари 2025 г. на годишна база) в съответствие с

разхлабването на парична политика от страна на централната банка. В последно време основните фактори за инфлацията бяха цените на наемите, месото и птичето месо, тютюна и цигарите. Спад на цените беше регистриран по-специално при дрехите, млечните продукти и маслата, като последните две допринесоха за повишаване на инфлацията през предходните години. От септември 2024 г. насам Централната банка на Йордания намали *лихвения си процент* на три пъти с 100 базисни пункта до 6,5 %, с което беше отбелязан краят на започналата 2,5 години по-рано фаза на затягане на паричната политика. Между март 2022 г. и юли 2023 г. основният лихвен процент беше повишаван десет пъти поред, като от 2,5 % достигна 7,5 %. Решенията на Централната банка на Йордания бяха необходими, като се има предвид обвързаността на йорданския динар с щатския долар, за да се отрази затягането или разхлабването на паричната политика на Федералния резерв на САЩ и да се избегне натискът върху капиталовите потоци, като тези решения действително допринесоха за ограничаването на инфлационния натиск.

Банковата система продължава да бъде ликвидна и добре капитализирана. Коефициентът на капиталова адекватност през 2024 г. беше 18 % (от 17,9 % през 2023 г.), което е доста над изискваните 12 %. Съотношението на необслужваните кредити леко се увеличи до 5,6 % през 2024 г. (5,1 % през 2023 г.), а коефициентът на покритие за необслужваните кредити беше 74,8 % през 2024 г. Рентабилността на банките се запази стабилна с прогнозна възвръщаемост на активите от 1,2 %.

Публичните финанси показват слабости, въпреки че цялостната оценка на МВФ за устойчивостта на публичния дълг е положителна. *Дефицитът на сектор „Държавно управление“* достигна 5,6 % от БВП през 2024 г., което е по-високо, отколкото през предходната година (5,1 % от БВП през 2023 г.). Първичният дефицит (без лихвените плащания по държавния дълг) възлизаше на 0,1 % от БВП (0,4 % от БВП през 2023 г.). Текущите разходи представляваха 89,9 % от публичните разходи. Освен лихвените плащания (20 % от текущите разходи) основните компоненти на разходите бяха военните разходи (29,6 %), възнагражденията на служителите в гражданския сектор (19,3 %) и пенсиите (16,3 %). През 2024 г. *държавният дълг* възлизаше на 90,4 % от БВП (без дълга, притежаван от Инвестиционния фонд за социално осигуряване), което представлява малко покачване от 89,2 % от БВП през 2023 г. Държавният дълг, включително дълга на Инвестиционния фонд за социално осигуряване, възлизаше на 116,8 % от БВП през 2024 г. спрямо 113,8 % през 2023 г. Държавният дълг на Йордания има голяма вероятност да е устойчив според МВФ (член IV, юни 2025 г.). Действително, въпреки че високото равнище на държавния дълг прави Йордания уязвима по отношение на затягането на финансовите условия, големият дял на преференциалния дълг представлява важен резерв. Освен това Йордания разполага със значителни буфери: валутните резерви съответстват на внос за 7,7 месеца, а активите на Инвестиционния фонд за социално осигуряване достигнаха 40 % от БВП. МВФ оценява риска от натиск в резултат на държавния дълг като умерен.

Външната позиция на Йордания остава нестабилна, но размерът на валутните резерви е адекватен. *Дефицитът по текущата сметка* (включително безвъзмездните средства) нарасна до 5,9 % от БВП през 2024 г. (от 3,6 % през 2023 г.), тъй като излишъкът по сметка „услуги“ намаля, докато дефицитът по сметка „стоки“ и сметка „първични доходи“ нарасна. Основните местни стоки за износ бяха химикалите и минералите (30 % от износа на стоки), предназначени главно за Индия и арабските държави, както и облеклото (20 %), предназначено до голяма степен за САЩ. Най-големите групи от стоки за внос бяха транспортното оборудване и резервните части

(10 % от вноса на стоки) главно от Китай, САЩ и Южна Корея; петролните продукти (6 %) главно от Саудитска Арабия и Индия и текстилните изделия (5 %) от Азия. Дефицитът по текущата сметка продължи да бъде смекчаван от силните потоци на вторични доходи: паричните преводи достигнаха 6,8 % от БВП през 2024 г., а финансирането по програми (Световната банка, МВФ и друга двустранна/многостранна подкрепа) достигна 4,2 % от БВП. Преките чуждестранни инвестиции намаляха до 3,3 % от БВП през 2024 г. *Брутните валутни резерви* на Централната банка на Йордания останаха големи и над 100 % от показателя за адекватност на резервите на МВФ.

Перспективите през следващите няколко години са несигурни. Що се отнася до бъдещето, през юни 2025 г. МВФ очакваше умерено нарастване на растежа през 2025 г. и през следващите години, но тази прогноза предхожда конфликта между Израел и Иран. Регионалните войни представляват значителен риск от влошаване на перспективите, по-специално поради повишеното равнище на несигурност в региона и възможното бъдещо отражение върху важния туристически сектор, като това се подхранва допълнително от неотдавнашния конфликт между Израел и Иран. Очаква се външният и бюджетният дефицит да останат големи, което отразява намиращите се в основата им структурни предизвикателства пред устойчивото подобряване на фискалните приходи и търговския дефицит. Като се има предвид голямата тежест на държавния дълг, курсът на фискална консолидация трябва да продължи, в допълнение към продължаващите усилия за икономическа модернизация с цел подобряване на бизнес средата, за да се насърчи растежът на частния сектор, включително чрез привличане на преки чуждестранни инвестиции.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Предложената МФП ще подкрепи ресурсите, отпуснати на Йордания в рамките на съществуващата операция, приета от Европейския парламент и Съвета на 14 април 2025 г. съгласно Решение (ЕС) 2020/33[2] за предоставяне на Хашемитското кралство Йордания МФП в размер на 500 милиона евро под формата на заеми, които ще бъдат изплатени през периода 2025—2027 г.

- **Съгласуваност с други политики на ЕС**

ЕС и Йордания развиха тясно и дългогодишно партньорство, в основата на което е Споразумението за асоцииране, което е в сила от 2002 г. и което през 2010 г. прерасна в партньорство за „напреднал статут“[3]. Тези отношения бяха допълнително укрепени с приемането на приоритетите за партньорство между ЕС и Йордания през юни 2022 г., с които се определя стратегическата рамка за сътрудничество до 2027 г. Приоритетите отразяват споделените ценности и ангажимента за реформи в областта на доброто управление и зачитането на правата на човека, насърчаването на устойчивото икономическо развитие и укрепването на сътрудничеството в областта на регионалната стабилност и сигурност.

---

2 Решение (ЕС) 2025/793 на Европейския Парламент и на Съвета от 14 април 2025 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L 352, 23.12.2016 г., стр. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

3 ОВ L 129, 15.5.2002 г., стр. 3. (http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj).

Йордания също така поддържа стабилни икономически отношения с Европейския съюз, който е един от нейните основни търговски и инвестиционни партньори. Техните търговски отношения са залегнали в Споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания, което улеснява преференциалния достъп до пазарите на ЕС. От 2016 г. насам Йордания се възползва също от инициативата на ЕС за опростени правила за произход, създадена с цел да се стимулират износът и промишленото развитие. В съответствие с прегледа на търговската политика на ЕС от 2021 г. ЕС и Йордания работят за задълбочаване на търговските и инвестиционните отношения, включително усилията за подобряване на бизнес климата, за постигане на напредък в привеждането в съответствие на нормативната уредба в отделни сектори и за пълноценно използване на потенциала на Споразумението за асоцииране.

Това сътрудничество беше допълнително засилено чрез стартирането на стратегическото и всеобхватно партньорство между ЕС и Йордания, одобрено през януари 2025 г. Партньорството очертава ключови области за по-задълбочено сътрудничество, включително политическите отношения и регионалното сътрудничество, сигурността и отбраната, икономическата устойчивост, търговията и инвестициите, развитието на човешкия капитал, миграцията и защитата и подкрепата за бежанците. Тези стълбове са в тясно съответствие с визията за икономическа модернизация на Йордания (2022—2033 г.) и имат за цел да подкрепят дългосрочната устойчивост, приобщаващия растеж и способността на страната да отговори на регионалните и глобалните предизвикателства.

Предложената операция за МФП е в съответствие с по-широките цели на ЕС в рамките на Европейската политика за съседство (ЕПС). Тя подпомага постигането на целите на Европейския съюз за икономическа стабилност и развитие в Йордания и — в по-общ контекст — устойчивостта в съседните на ЕС южни държави. МФП на ЕС ще допълва безвъзмездните средства, мобилизирани по линия на ИССРМС и други програми и инструменти на ЕС, и по-специално условията, предвидени в пакетите за бюджетна подкрепа, изпълнявани от ЕС по текущата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2021—2027 г. Като продължава да подкрепя приемането от страна на органите на Йордания на подходяща рамка за макроикономическа политика и структурни реформи, МФП от ЕС ще увеличи добавената стойност и ефективността на общите мерки за финансова подкрепа на ЕС, включително чрез други инструменти.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание за настоящото предложение е член 212 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Принципът на субсидиарността е спазен, доколкото целите за поддържане на краткосрочната макроикономическа стабилност в Йордания не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен самостоятелно от държавите членки и следователно могат да бъдат постигнати по-добре от Европейския съюз. Основните причини са бюджетните ограничения на национално равнище и нуждата от висока степен на координация между донорите с цел постигане на максимален обхват и ефективност на помощта.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност: то се ограничава до необходимия минимум за постигането на краткосрочна макроикономическа стабилност и не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

Както бе установено от Комисията въз основа на прогнозите на МВФ в контекста на разширения фонд за финансиране, размерът на предложената нова МФП съответства на 14,6 % от остатъчния недостиг на финансиране за периода 2025—2027 г. Това съответства на стандартните практики за споделяне на тежестта при операции за МФП (според заключенията на Съвета по икономически и финансови въпроси от 8 октомври 2002 г. за държава със споразумение за асоцииране горната граница е 60 %), като се вземе предвид помощта, обещана на Йордания от други двустранни и многостранни донори. Ако се разглежда общо подкрепата от ЕС за Йордания чрез различни инструменти (включително предложената МФП, МФП IV, бюджетната подкрепа от ЕС и заемите от ЕИБ, с изключение на двустранната подкрепа от държавите членки), тя би покрила около 35,4 % от очаквания остатъчен недостиг на финансиране. Общият принос на ЕС, включително бюджетната подкрепа и заемите от ЕИБ за Йордания, се очаква да бъде по-висок, отколкото в миналото.

- **Избор на инструмент**

Финансирането на проекти или техническата помощ не биха били подходящи или достатъчни за постигането на макроикономическите цели. В сравнение с другите инструменти на ЕС основната добавена стойност от МФП е облекчаването на външните финансови ограничения и подкрепата за създаване на стабилна макроикономическа рамка, включително чрез насърчаване на стабилността на платежния баланс и бюджета, както и на целесъобразна рамка за структурни реформи. Като подпомага установяването на подходяща цялостна рамка на политиката, МФП може да увеличи ефективността на мерките, финансирани в Йордания чрез други, по-тясно специализирани инструменти на ЕС.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предложението на Комисията за МФП черпи от поуките, извлечени от последващите оценки, извършени на минали операции в съседни на ЕС държави, включително на последващата оценка на операцията по МФП II, предоставена на Йордания през периода 2016—2019 г., уредена с Решение (ЕС) 2016/2371 на Европейския парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г.[4], както и най-наскорошната последваща оценка на пакета за МФП във връзка с COVID-19, която обхвана МФП III за Йордания[5].

[4] Решение (ЕС) 2016/2371 на Европейския Парламент и на Съвета от 14 декември 2016 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L 352, 23.12.2016 г., стр. 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2016/2371/oj).

[5] Оценката беше извършена от външни консултанти и приключи през май 2025 г. Публикуването на последващата оценка заедно с работния документ на службите на Комисията се очаква през втората половина на 2025 г.

В последващата оценка за Йордания за периода 2016—2019 г.[6] се стига до заключението, че като цяло програмата МФП II е постигнала своите цели. Програмата е била съобразена с икономическите предизвикателства пред Йордания, като същевременно е допринесла съществено за ефективното стабилизиране на външното и фискалното финансово състояние на Йордания. Тя е имала значителна добавена стойност за ЕС, тъй като е подкрепила макроикономическата стабилност в съседна държава партньор и е смекчила последиците от кризата със сирийските бежанци. Тя е била разработена и изпълнена по начин, който е бил съгласуван с други политики и инструменти на ЕС.

- **Консултации със заинтересованите страни**

МФП се предоставя като неразделна част от международната подкрепа за икономическата стабилизация на Йордания, включително от МВФ. В процеса на подготовката на настоящото предложение за МФП Комисията се консултира с МВФ, който изпълнява мащабна програма за финансиране. На 2 юли 2025 г. Комисията проведе консултации с периодичния комитет по икономическите и финансовите въпроси, който одобри проектопредложението. Освен това Комисията поддържа редовни контакти с йорданските органи.

- **Събиране и използване на експертни становища**

В съответствие с изискванията на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509[7] („Финансовия регламент“) службите на Комисията извършиха оперативна оценка на финансовите и административните процедури на Йордания преди изпълнението на МФП IV. Целта беше да се гарантира, че процедурите на страната за управление на помощта по програмите, включително МФП, предоставят подходящи гаранции за добро финансово управление. Окончателният доклад относно оперативната оценка, изготвен от консултантско дружество, беше получен през октомври 2024 г. В доклада се отбелязва постигането на ясен напредък в системите за управление на публичните финанси и други финансови процеси след последното упражнение от 2020 г. В доклада се заключава, че състоянието на финансовите процеси и процедури на Йордания се счита за благоприятен за операция за МФП. Тъй като оперативната оценка беше извършена преди по-малко от година и констатациите от нея продължават да бъдат валидни, Комисията счита, че не е необходима нова оценка за предложената операция за МФП V.

- **Оценка на въздействието**

МФП от ЕС е изключителен инструмент за спешни ситуации, насочен към преодоляването на сериозни затруднения, свързани с платежния баланс, на държави извън ЕС. Поради това настоящото предложение за МФП е освободено от изискването да се извърши оценка на въздействието в съответствие с Насоките на Комисията за по-добро регулиране (SWD (2015) 111 final), тъй като е налице политическа необходимост от бързи действия в извънредна ситуация, която изисква бързи ответни действия.

---

6 Последваща оценка относно: операции за МФП за държавите от южното съседство Тунис и Йордания (2016—2019 г.), септември 2021 г., на разположение на адрес: https://commission.europa.eu/about/departments-and-executive-agencies/economic-and-financial-affairs/evaluation-reports-economic-and-financial-affairs-policies-and-spending-activities/joint-ex-post-evaluation-macro-financial-assistance-mfa-operations-tunisia-and-jordan-2016-2019_en.

7 OB L 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, GA, HR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV).

В по-общ план предложенията на Комисията за МФП се основават на поуките, извлечени от последващите оценки, извършени за минали операции в съседните на ЕС държави. Новата МФП и програмата за икономически корекции и реформи към нея ще помогнат да се намалят нуждите на Йордания от краткосрочно финансиране, като в същото време се подкрепят мерки на политиката, насочени към укрепване на средносрочния платежен баланс и фискалната устойчивост и към засилване на устойчивия растеж, като по този начин се допълва програмата на Изпълнителния съвет на МВФ. Тези условия във връзка с политиката следва да спомогнат за отстраняване на някои от основните слабости, показани през годините от икономиката и системата за икономическо управление на Йордания. Възможните области на обвързаност с условия по принцип биха могли да включват реформи за подобряване на икономическото управление, включително управлението на публичните финанси и данъчната администрация, социалните политики и политиките за пазара на труда, бизнес средата и енергийния/екологичния преход.

- **Основни права**

Държавите, обхванати от европейската политика за съседство, отговарят на условията за предоставяне на МФП. Предварително условие за предоставяне на МФП е държавата, която отговаря на условията, да зачита ефективните демократични механизми — включително многопартийната парламентарна система — и принципите на правовата държава, както и да гарантира зачитането на правата на човека.

Йордания продължава усилията си за политическа реформа с цел укрепване на парламентарната демокрация и принципите на правовата държава. През 2021 г., чрез изменения на законите за изборите и политическите партии, Йордания започна процес на политическа модернизация, целящ да насърчи участието на жените и младите хора в политическия живот, да преодолее племенната вярност и да насърчи формирането на национални основани на програми политически партии. През 2023 г. правителството измени Кодекса на труда в съответствие с международните стандарти в областта на правата на човека. Въпреки много трудния контекст Йордания остава ангажирана с постигането на напредък в реформите за по-ефективна демократична политическа система, основана на принципите на правовата държава и зачитането на правата на човека. В този контекст политическите предварителни условия за предоставяне на МФП се смятат за изпълнени.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Планира се предложената операция за МФП за Йордания под формата на заеми в размер до 500 милиона евро да бъде изплатена на три транша, които ще бъдат отпуснати в рамките на период до 2,5 години. Заемът ще бъде предоставен в рамките на гаранцията за външна дейност при процент на провизиране в размер на 9 %, който ще бъде програмиран по ИССРМС — Глобална Европа, за обща сума в размер на 45 милиона евро (бюджетен ред 14 02 01 70 „ИССРМС — Провизиране на общия фонд „Провизии“). Заемите следва да се отпускат под формата на амортизируеми заеми с гратисен период и последващи погасявания на главницата на равни траншове в продължение на дълъг период от време. Тази структура на заемите ще бъде от полза както за бенефициера, тъй като се улеснява погасяването, така и за бюджета на ЕС, тъй като условните задължения се разпределят за дълъг период от време.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Европейският съюз ще предостави на разположение на Йордания МФП в размер до общо 500 милиона евро, която ще бъде отпусната под формата на заеми и която ще помогне за покриване на остатъчните нужди на Йордания от външно финансиране през периода на наличност на операцията. Планира се помощта да бъде изплатена на три транша, при условие че мерките на политиката, с които е обвързан всеки транш, са изцяло изпълнени своевременно. Помощта ще бъде управлявана от Комисията. Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и други нередности, съобразени с Финансовия регламент.

Плащанията по предложената операция за МФП ще зависят от успешните прегледи на програмата в рамките на програмата на МВФ. Освен това Комисията и йорданските органи ще се споразумеят за конкретен набор от мерки за структурни реформи, които ще бъдат изложени в меморандум за разбирателство. Тези мерки за реформи следва да подкрепят програмата за реформи на органите и да допълват програмите, договорени с МВФ, Световната банка и други донори, както и програмите, свързани с политиката на ЕС в областта на операциите за бюджетна подкрепа. Те следва да бъдат съгласувани с основните приоритети за икономически реформи, договорени между ЕС и Йордания в споразумението за асоцииране, приоритетите на партньорството и приложения пакт, стратегическото и всеобхватно партньорство и визията за модернизация на Йордания, както и други национални стратегии.

2025/0251 (COD)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура[8],

като имат предвид, че:

(1) Отношенията между Европейския съюз („Съюзът“) и Хашемитското кралство Йордания („Йордания“) се развиват в рамките на европейската политика за съседство (ЕПС). На 24 ноември 1997 г. Съюзът и Йордания подписаха споразумение за асоцииране, което влезе в сила на 1 май 2002 г.[9] По линия на споразумението за асоцииране Съюзът и Йордания постепенно създадоха зона за свободна търговия в рамките на преходен период от 12 години. Освен това през 2007 г. влезе в сила споразумение за по-нататъшна либерализация по отношение на селскостопанските продукти. През 2010 г. между Съюза и Йордания беше договорено партньорство за „напреднал статут“, което предполага по-широки области на сътрудничество. През декември 2009 г. бе парафиран протокол относно механизми за решаване на спорове в областта на търговията между Съюза и Йордания, който влезе в сила на 1 юли 2011 г. Двустранният политически диалог и икономическото сътрудничество бяха доразвити в рамките на споразумението за асоцииране и приоритетите на партньорството между ЕС и Йордания, приети за периода 2022—2027 г., и стратегическото и всеобхватно партньорство, подписано през януари 2025 г.

(2) През 2011 г. Йордания предприе поредица от политически реформи с цел укрепване на парламентарната демокрация и принципите на правовата държава. Бяха създадени конституционен съд и независима избирателна комисия, а парламентът на Йордания прие редица важни закони, включително избирателния закон и закона за политическите партии, както и законите за децентрализацията и общините. Бяха приети законодателни подобрения, свързани с независимостта на съдебната система и правата на жените.

(3) Икономиката на Йордания беше силно засегната от продължителната регионална нестабилност, по-специално конфликта в Сирия и конфликта в Израел и Газа, заедно със смущенията по отношение на сигурността в Червено

[8] Позиция на Европейския парламент от ... г. и Решение … на Съвета от ... г.

[9] ОВ L 129, 15.5.2002 г., стр. 3 (ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2002/357(1)/oj.

море. Тези източници на нестабилност добавиха още несигурност, като подкопаха доверието на инвеститорите, доведоха до нарушаване на търговските маршрути и отслабиха туризма. Тези предизвикателства се добавят към продължаващите икономически и социални последици от глобалните ценови сътресения вследствие на пандемията от COVID-19 след руското нашествие в Украйна и по-високите разходи по заеми, свързани със затегнатите глобални финансови условия. Напоследък повишената несигурност по отношение на международното положение също представлява допълнително предизвикателство. Въпреки че Йордания избегна ново свиване на икономиката, отчасти благодарение на провеждането на стабилни макроикономически политики и реформи, възстановяването продължава да бъде бавно. Безработицата остава постоянно висока, особено сред младите хора и жените, а фискалният натиск и натискът върху външното финансиране продължават да оказват неблагоприятно влияние върху икономиката.

(4) Конфликтът в Израел и Газа, наред с подновеното насилие в региона, по-специално ескалацията на напрежението между Израел и Иран в средата на юни 2025 г., доведе до спиране на полетите в Йордания и вероятно допълнително ще усложни крехкото икономическо възстановяване на страната, ще подкопае доверието на инвеститорите и туристите и ще допринесе за все по-несигурни перспективи. Социалното напрежение в Йордания остава ниско, но би могло да нарасне, ако се стигне до ескалация на продължаващите конфликти. Освен това рисковете, свързани с изменението на климата, които изострят и без това тежкия недостиг на вода в Йордания, биха могли да повлияят неблагоприятно върху растежа и да увеличат допълнително натиска върху държавните финанси.

(5) През януари 2024 г. органите на Йордания и МВФ се споразумяха за програма за икономически корекции, подкрепена от четиригодишен разширен фонд за финансиране в размер на 1,2 милиарда щатски долара, която понастоящем се изпълнява. Към юли 2025 г. резултатите на Йордания в рамките на разширения фонд за финансиране са добри, като всички количествени критерии за изпълнение и структурни показатели бяха изпълнени в рамките на първите три прегледа на програмите (юли и декември 2024 г. и април 2025 г.), което доведе до плащания на обща стойност 391 милиона щатски долара от одобрените 1,2 милиарда щатски долара.

(6) През април 2025 г., в отговор на искане от Йордания от октомври 2023 г., Съюзът прие четвърта програма за макрофинансова помощ (МФП IV)[10] в размер на 500 милиона евро под формата на заеми. Плащанията са планирани в периода 2025—2027 г. при изпълнение на договорените в меморандума за разбирателство условия на политиката , които обхващат мерки в областта на управлението на публичните финанси, управлението и борбата с корупцията, социалните политики и политиките на пазара на труда, енергетиката и бизнес средата. МФП IV се основава на поредицата от три предишни програми за МФП (МФП I: 180 милиона евро МФП II: 200 милиона евро МФП III: 500 милиона евро плюс допълнителни 200 милиона евро в отговор на COVID-19), по които между 2014 г. и 2023 г. бяха предоставени общо 1,08 милиарда евро под формата на заеми.

[10] Решение (ЕС) 2025/793 на Европейския Парламент и на Съвета от 14 април 2025 г. за предоставяне на допълнителна макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания (ОВ L2025/793, 22.4.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/793/oj).

(7) От началото на кризата в Сирия през 2011 г. Съюзът предостави на Йордания по различни инструменти над 3,5 милиарда евро (включително 1,08 милиона евро по трите операции за МФП), за да помогне на страната да запази своята икономическа стабилност, да продължи политическата и икономическата реформа и да задоволи съответните си нужди от хуманитарна помощ, развитие и сигурност. Освен това от 2011 г. насам Европейската инвестиционна банка отпусна на Йордания около 2,4 милиарда евро под формата на заеми за проекти.

(8) За периода 2021—2024 г. двустранната индикативна сума (безвъзмездни средства) от Съюза по линия на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество — Глобална Европа (ИССРМС — Глобална Европа) за Йордания възлиза на около 360 милиона евро, като тя се допълва от подкрепа от Съюза, предназначена да помогне на Йордания да се справи с въздействието на кризата в Сирия (214 милиона евро от 2021 г. до 2023 г.), както и от други регионални и тематични програми. През периода 2014—2020 г. Съюзът предостави подкрепа на Йордания главно чрез Европейския инструмент за съседство в размер на 765 милиона евро. През същия период Йордания получи и допълнителни 126 милиона евро, отпуснати чрез Платформата за инвестиции в рамките на политиката за съседство, които привлякоха инвестиции в размер на около 580 милиона евро. През 2021 г. в рамките на Икономическия и инвестиционен план ЕС стартира над 20 водещи проекта в Йордания, като задели приблизително 461 милиона евро (чрез безвъзмездни средства, смесено финансиране и гаранции) и привлече инвестиции за общо около 4,760 милиарда евро.

(9) През януари 2025 г., предвид все така трудната икономическа ситуация и перспективи, Йордания поиска от Съюза допълнителна макрофинансова помощ.

(10) Като се има предвид, че Йордания е държава, участваща в ЕПС, следва да се счита, че тя отговаря на условията за получаване на макрофинансова помощ от Съюза.

(11) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да представлява извънреден финансов инструмент за необвързана и нецелева подкрепа за платежния баланс, предназначена за покриване на неотложните нужди на бенефициера от външно финансиране, и тя следва да бъде в основата на изпълнението на програма в областта на политиката, съдържаща строги незабавни мерки за корекции и структурни реформи, насочени към подобряване на състоянието на платежния баланс в краткосрочен план.

(12) Тъй като в платежния баланс на Йордания има остатъчен недостиг на външно финансиране, който надвишава значително средствата, предоставени от МВФ и други многостранни институции, при настоящите извънредни обстоятелства предоставянето от Съюза на допълнителна макрофинансова помощ за Йордания се счита, че представлява подходящ отговор на искането на Йордания до Съюза за подкрепа за икономическата ѝ стабилизация, заедно с програмата на МВФ. По-големият размер на макрофинансова помощ от страна на Съюза ще подпомогне икономическата стабилизация и програмата за структурни реформи на Йордания, като допълни средствата, предоставени по финансовото споразумение с МВФ.

(13) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да е насочена към подпомагане на възстановяването на устойчиво външно финансиране за Йордания и като

следствие от това — подпомагане на нейното икономическо и социално развитие.

(14) Очаква се макрофинансовата помощ от Съюза да върви ръка за ръка с изпълнението на операциите за бюджетна подкрепа по ИССРМС — Глобална Европа, създаден с Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета[11].

(15) Определянето на размера на макрофинансовата помощ от Съюза се основава на подробна количествена оценка на остатъчните нужди на Йордания от външно финансиране и е съобразено с капацитета ѝ да се финансира със собствени средства, и по-специално международните резерви, с които разполага. Макроикономическата помощ от Съюза следва да допълва програмите и средствата, предоставяни от МВФ и Световната банка. При определянето на размера на помощта се отчитат и очакваният финансов принос от двустранни и многостранни донори и нуждата да се осигури справедливо разпределение на тежестта между Съюза и други донори, както и другите инструменти на Съюза за външно финансиране, които вече се изпълняват в Йордания, и добавената стойност от цялостното участие на Съюза.

(16) Комисията следва да гарантира, че макрофинансовата помощ от Съюза съответства в правно и материално отношение на основните принципи и цели, както и на мерките, предприети в различните области на външната дейност и другите съответни политики на Съюза.

(17) Макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подкрепя външната политика на Съюза по отношение на Йордания. Службите на Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) следва да работят в тясно сътрудничество през цялото времетраене на операцията за макрофинансова помощ, за да координират външната политика на Съюза и да гарантират нейната последователност.

(18) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да подкрепя ангажимента на Йордания за общи ценности със Съюза, включително демокрация, правова държава, добро управление, зачитане на правата на човека, устойчиво развитие и намаляване на бедността, както и нейния ангажимент по отношение на принципите за отворена и основана на правила справедлива търговия.

(19) Зачитането от страна на Йордания на ефективни демократични механизми – включително многопартийна парламентарна система – и на принципите на правовата държава и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека следва да са предварително условие за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза. Освен това конкретните цели на макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да подобряват ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания и да насърчават структурните реформи, насочени към подкрепа за устойчив и приобщаващ растеж, създаване на работни

[11] Регламент (ЕС) 2021/947 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юни 2021 г. за създаване на Инструмента за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество – Глобална Европа, и за изменение и отмяна на Решение № 466/2014/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Регламент (ЕС) 2017/1601 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (ЕО, Евратом) № 480/2009 на Съвета (ОВ L 209, 14.6.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/947/o).

места и фискална консолидация. Комисията и ЕСВД следва редовно да наблюдават спазването на предварителните условия и напредъка в постигането на тези цели.

(20) За да се осигури ефикасна защита на финансовите интереси на Съюза, свързани с макрофинансовата помощ от Съюза, Йордания следва да предприеме подходящи мерки за предотвратяване на измамите, корупцията и всички други нередности, свързани с помощта, и за борба с тях. Освен това споразумението за заем, което ще бъде сключено между Комисията и йорданските органи, следва да съдържа разпоредби, с които на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) се разрешава да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета[12] и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/966 на Съвета[13], на Комисията и Сметната палата — да извършват одити, а на Европейската прокуратура — да упражнява своите правомощия по отношение на предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза по време и след периода, за който тя е предоставена на разположение.

(21) Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза не засяга правомощията на Европейския парламент и на Съвета (като бюджетни органи).

(22) Размерът на средствата, необходими за отпускането на макрофинансова помощ от Съюза, следва да е съобразен с бюджетните кредити, предвидени в многогодишната финансова рамка.

(23) Макрофинансовата помощ от страна на Съюза следва да бъде управлявана от Комисията. За да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът могат да проследяват изпълнението на настоящото решение, Комисията следва редовно да ги информира за развитията, свързани с помощта, и да им предоставя съответните документи.

(24) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящото решение, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета[14].

(25) Макрофинансовата помощ от Съюза следва да бъде обвързана с изпълнението на условия в областта на икономическата политика, които ще бъдат определени в меморандум за разбирателство. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение и с цел по-голяма ефикасност, на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да договори тези условия с органите на Йордания

---

[12] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj).

[13] Регламент (ЕС) 2017/1939 на Света от 12 октомври 2017 г. за установяване на засилено сътрудничество за създаване на Европейска прокуратура (EPPO) (ОВ L 283, 31.10.2017 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj).

[14] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

под надзора на комитета на представителите на държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета. Като се има предвид потенциално значителното въздействие на помощта, е целесъобразно да се използва процедурата по разглеждане, както е посочено в Регламент (ЕС) № 182/2011. Като се има предвид размерът на макрофинансовата помощ от Съюза за Йордания, процедурата по разглеждане следва да се прилага за приемането на меморандума за разбирателство и при намаляване, спиране или отмяна на помощта,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Съюзът предоставя на Йордания макрофинансова помощ в максимален размер от 500 милиона евро (наричана по-нататък „макрофинансовата помощ от Съюза“) с цел подпомагане на икономическата стабилизация на Йордания и провеждането на съществени реформи. Помощта допринася за покриване на нуждите на платежния баланс на Йордания, набелязани в програмата на МВФ.

2. Пълният размер на макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя на Йордания под формата на заеми.

3. Комисията е оправомощена от името на Съюза да заема необходимите средства от капиталовите пазари или от финансови институции и от своя страна да ги отпуска като заем на Йордания.

4. Отпускането на макрофинансовата помощ от Съюза се управлява от Комисията в съответствие със споразуменията или договореностите, постигнати между Международния валутен фонд (МВФ) и Йордания, и с основните принципи и цели на икономическите реформи, заложени в Споразумението за асоцииране между ЕС и Йордания.

5. Комисията информира редовно Европейския парламент и Съвета за развитията във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза, включително за изплащането на помощта, и им предоставя своевременно съответните документи.

6. Макрофинансовата помощ от Съюза се предоставя за срок от две години и половина, считано от първия ден след влизането в сила на меморандума за разбирателство, посочен в член 3, параграф 1.

7. Ако нуждите от финансиране на Йордания намалеят съществено през периода на изплащане на макрофинансовата помощ от Съюза в сравнение с първоначалните прогнози, Комисията приема актове за изпълнение за намаляване, временно спиране или отмяна на помощта. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 7, параграф 2.

Член 2

1. Зачитането от страна на Йордания на ефективни демократични механизми, включително многопартийна парламентарна система, и на правовата държава, както и осигуряването на гаранции за зачитането на правата на човека са предварителни условия за предоставянето на макрофинансовата помощ от Съюза.

2. През целия жизнен цикъл на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията и Европейската служба за външна дейност следят за изпълнението на това предварително условие.

3. Параграфи 1 и 2 от настоящия член се прилагат в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета[15].

Член 3

1. В съответствие с процедурата по разглеждане в член 7, параграф 2 Комисията договаря с органите на Йордания условия за икономическата политика и финансови условия, при което акцент се поставя върху структурни реформи и стабилни публични финанси, като макрофинансовата помощ от Съюза е предмет на тези условия и те следва да бъдат изложени в меморандум за разбирателство („меморандума за разбирателство“), съдържащ график за тяхното изпълнение. Условията за икономическата политика и финансовите условия, определени в меморандума за разбирателство, съответстват на споразуменията или договореностите по член 1, параграф 4, включително програмите за макроикономически корекции и структурни реформи, изпълнявани от Йордания с подкрепата на МВФ.

2. С условията по параграф 1 се цели по-специално повишаване на ефикасността, прозрачността и отчетността на системите за управление на публичните финанси в Йордания, включително по отношение на използването на макрофинансовата помощ от Съюза. Напредъкът по отношение на взаимното отваряне на пазара, развитието на основана на правила и справедлива търговия и други приоритети в рамките на външната политика на Съюза също се вземат надлежно предвид при разработването на мерките на политиката. Комисията редовно следи напредъка, постигнат по отношение на изпълнението на тези цели.

3. Подробните финансови условия във връзка с макрофинансовата помощ от Съюза се определят в споразумение за заем в съответствие с член 223 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета[16], което трябва да бъде сключено между Комисията и органите на Йордания.

4. Комисията редовно проверява дали продължават да се изпълняват условията, посочени в член 4, параграф 3, включително дали икономическата политика на Йордания е в съответствие с целите на макрофинансовата помощ от Съюза. В този процес Комисията си сътрудничи тясно с МВФ и Световната банка, а при необходимост — и с Европейския парламент и Съвета.

---

15 Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2010/427/oj).

16 Регламент (ЕС, Евратом) 2509/2024 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 2024/2012 (ОВ L 2509, 26.9.2024 г., стр. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Член 4

1. При спазване на условията по параграф 3 от настоящия член Комисията предоставя макрофинансовата помощ от Съюза на три транша под формата на заем. Размерът на всеки транш се определя в меморандума за разбирателство, посочен в член 3, параграф 1.

2. При необходимост се осигуряват провизии за сумите макрофинансова помощ от Съюза в съответствие с Регламент (ЕС) 2021/947 на Съвета.

3. Комисията взема решение за отпускане на траншовете, при условие че са изпълнени всички условия по-долу:

   а) предварителното условие, посочено в член 2, параграф 1;

   б) постоянни задоволителни резултати при изпълнението на програма на политиката, съдържаща строги мерки за корекции и структурни реформи, подкрепяна от договореност за кредитиране с МВФ като непредпазна мярка;

   в) задоволителното изпълнение на условията за икономическата политика и финансовите условия, договорени в меморандума за разбирателство.

   Отпускането на втория транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на първия транш. Отпускането на третия транш по принцип се извършва не по-рано от три месеца след отпускането на втория транш.

4. Ако не са изпълнени условията по параграф 3, първа алинея от настоящия член, Комисията временно спира или отменя изплащането на макрофинансовата помощ от Съюза. В такъв случай тя информира Европейския парламент и Съвета за причините за спирането или отмяната.

5. Макрофинансовата помощ от Съюза се изплаща на Централната банка на Йордания. При спазване на разпоредбите, които ще бъдат договорени в меморандума за разбирателство, включително потвърждение на остатъчните нужди от бюджетно финансиране, средствата от Съюза могат да бъдат преведени от Централната банка на Йордания на Министерството на финансите на Йордания като краен бенефициер.

Член 5

1. За да се финансира микрофинансовата помощ от Съюза под формата на заеми, Комисията се оправомощава, от името на Съюза, да заема необходимите средства на капиталовите пазари или от финансови институции в съответствие с член 223 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

2. Комисията сключва споразумение за заем с Йордания по отношение на сумата, посочена в член 1. В споразумението за заем се определят периодът на наличност и подробните условия на подкрепата по линия на макрофинансовата помощ под формата на заеми, включително във връзка със системите за вътрешен контрол. Заемите се отпускат при условия, които позволяват на Йордания да погаси заема за дълъг период от време, включително гратисен период. Максималната продължителност на всяко погасяване на заемите е 35 години от датата на изплащането.

3. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за развитието на операциите, посочени в параграфи 1 и 2.

Член 6

1. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета[17].

2. Макрофинансовата помощ от Съюза се усвоява чрез пряко управление.

3. Преди усвояването на макрофинансовата помощ от Съюза Комисията преценява в рамките на оперативна оценка надеждността на финансовата уредба, административните процедури и механизмите за вътрешен и външен контрол на Йордания, които са от значение за помощта.

Член 7

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 8

1. До 30 юни всяка година Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно изпълнението на настоящото решение през предходната година, включващ оценка на това изпълнение. В този доклад:

   а) се разглежда напредъкът по отношение на изпълнението на макрофинансовата помощ от Съюза за Йордания;

   б) се прави оценка на икономическото състояние и на перспективите пред Йордания, както и на напредъка при изпълнението на условията за икономическата политика и финансовите условия, посочени в член 3, параграф 1;

   в) се посочва връзката между условията за икономическата политика, определени в меморандума за разбирателство, текущите икономически и бюджетни показатели на Йордания и решенията на Комисията за отпускане на траншовете от макрофинансовата помощ от Съюза.

2. Не по-късно от две години след изтичането на периода на наличност, посочен в член 1, параграф 6, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за последваща оценка на резултатите и ефикасността на предоставената макрофинансова помощ от Съюза и на степента, до която тя е допринесла за постигане на целите на помощта.

17

Член 9

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*

ЗАКОНОДАТЕЛНА ОБОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВОТО ОТРАЖЕНИЕ

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА ..... 3.

1.1. Наименование на предложението/инициативата ..... 3.

1.2. Съответни области на политиката ..... 3.

1.3. Цели ..... 3.

1.3.1. Общи цели ..... 3.

1.3.2. Специфични цели ..... 3.

1.3.3. Очаквани резултати и отражение ..... 3.

1.3.4. Показатели за изпълнението ..... 3.

1.4. Предложението/инициативата е във връзка с: 4

1.5. Мотиви за предложението/инициативата 4

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата 4

1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е в резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки. 4

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото 4

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти 5

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства 5

1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение 6

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета 6

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ 8

2.1. Правила за мониторинг и докладване 8

2.2. Системи за управление и контрол 8

2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол .. 8

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им 8

2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване) 8

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности 9

3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА 10
3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове 10
3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити 12
3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи 12
3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 12
3.2.1.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи 17
3.2.2. Прогнозен краен продукт, финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи 22
3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи 24
3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет 24
3.2.3.2. Бюджетни кредити от външни целеви приходи 24
3.2.3.3. Общо бюджетни кредити 24
3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси 25
3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет 25
3.2.4.2. Финансирани от външни целеви приходи 26
3.2.4.3. Общо нужди от човешки ресурси 26
3.2.5. Преглед на прогнозното отражение върху инвестициите, свързани с цифрови технологии 28
3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка 28
3.2.7. Финансов принос от трети страни 28
3.3. Прогнозно отражение върху приходите 29
4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ 29
4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти 30
4.2. Данни 30
4.3. Цифрови решения 31
4.4. Оценка на оперативната съвместимост 31
4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение 32

1. РАМКА НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

1.1. Наименование на предложението/инициативата

Предложение за Решение на Европейския парламент и на Съвета за предоставяне на макрофинансова помощ на Хашемитското кралство Йордания

1.2. Съответни области на политиката

Област на политиката: Икономически и финансови въпроси

Дейност: Международни икономически и финансови въпроси

1.3. Цели

1.3.1. Общи цели

Многогодишна(и) стратегическа(и) цел(и) на Комисията, към която(ито) е насочено(а) предложението/инициативата

„Икономика в интерес на хората“

„По-силна Европа на световната сцена“

1.3.2. Специфични цели

Подпомагане на макрофинансовата стабилност и насърчаване на стимулиращи растежа реформи извън ЕС, включително чрез редовни икономически диалози с ключови партньори и чрез предоставяне на макрофинансова помощ.

1.3.3. Очаквани резултати и отражение

Да се посочи въздействието, което предложението/инициативата следва да окаже по отношение на целевите бенефициери/групи.

1) Да допринесе за покриването на нуждите от външно финансиране на Йордания в контекста на значително влошаване на нейния платежен баланс вследствие на неотдавнашните геополитически събития.

2) Да намали нуждите на партньора от бюджетно финансиране.

3) Да подпомогне усилията за фискална консолидация и външното стабилизиране в контекста на програмата на МВФ.

4) Да подпомогне структурните реформи, насочени към подобряване на цялостното макроикономическо управление, засилване на икономическото управление и повишаване на прозрачността, както и подобряване на условията за устойчив растеж.

1.3.4. Показатели за изпълнението

Посочете показателите за мониторинг на напредъка и на постиженията.

Органите на Йордания ще са длъжни редовно да докладват пред службите на Комисията по набор от икономически показатели и да предоставят подробен доклад за спазването на договорените условия във връзка с политиката преди изплащането на траншовете от помощта.

Службите на Комисията ще продължат да следят управлението на публичните финанси след оперативната оценка на финансовите процеси и на административните процедури в Йордания. Делегацията на ЕС също ще

докладва редовно по въпроси, свързани с мониторинга на помощта. Службите на Комисията ще продължат да поддържат тесни връзки с МВФ и Световната банка, за да се възползват от техния опит, натрупан в рамките на текущата им дейност в съответния партньор.

В предложеното законодателно решение се предвижда да се изготвя годишен доклад до Съвета и Европейския парламент, който съдържа оценка на изпълнението на тази операция. Планира се извършването на независима последваща оценка на помощта в рамките на две години след изтичането на периода на предоставянето на помощта.

1.4. Предложението/инициативата е във връзка с:

X ново действие

☐ ново действие след пилотен проект/подготвително действие[18]

☐ продължаване на съществуващо действие

☐ сливане или пренасочване на едно или няколко действия към друго/ново действие

1.5. Мотиви за предложението/инициативата

1.5.1. Изисквания, които трябва да бъдат изпълнени в краткосрочна или дългосрочна перспектива, включително подробен график за изпълнението на инициативата

Изплащането на помощта ще зависи от изпълнението на предварителните политически условия и от постигането на задоволителни резултати при изпълнението на текущата икономическата програма между Йордания и МВФ, която бе одобрена от съвета на 10 януари 2024 г. Освен това Комисията ще договори с органите на Йордания конкретни условия на политиката, които ще бъдат посочени в меморандум за разбирателство.

Планира се помощта да бъде отпусната на три транша. Очаква се изплащанията да бъдат извършени между 2026 г. и 2028 г.

Прилагат се специални разпоредби за предотвратяване на измамите и други нередности, които разпоредби са съобразени с Финансовия регламент. 1.5.2. Добавена стойност от участието на ЕС (може да е резултат от различни фактори, например ползи по отношение на координацията, правна сигурност, по-добра ефективност или взаимно допълване). За целите на този раздел „добавена стойност от участието на ЕС“ е стойността, която е резултат от действието на равнище ЕС и е допълнителна спрямо стойността, която би била създадена само от отделните държави членки.

Инструментът за макрофинансова помощ е инструмент, основан на политиката, който цели да се намалят краткосрочните и средносрочните нужди от външно финансиране. В контекста на продължаващата регионална криза МФП ще спомогне за осигуряването на възможност от гледна точка на икономическата и фискалната политика на органите да предприемат ефективни икономически действия в отговор на кризата, като помогне на държавата партньор да

[18] Съгласно член 58, параграф 2, буква а) или б) от Финансовия регламент.

преодолее икономическите трудности, утежнени от неотдавнашните геополитически събития, и по-конкретно войната в Близкия изток и последвалата криза в Червено море. Предложената МФП ще допринесе за насърчаване на макроикономическата и политическата стабилност в държавата партньор. МФП ще допълни средствата, предоставени от международни финансови институции, двустранни донори и други финансови институции на ЕС. По този начин тя ще допринесе за цялостната ефективност на финансовата подкрепа, предоставяна от международната общност, както и на друга финансова помощ от ЕС, включително операции за бюджетна подкрепа.

Освен това, като предоставя дългосрочно финансиране при много изгодни условия, които обикновено са по-добри от тези, предлагани от останалите международни или двустранни донори, програмата за МФП се очаква да помогне на правителството да изпълни своя бюджет без фискални отклонения и да допринесе за устойчивото обслужване на дълга.

В допълнение към финансовото отражение на МФП предложената програма ще засили ангажимента на правителството за провеждане на реформи. Този резултат ще бъде постигнат, наред с другото, чрез подходящи условия, с които е обвързано изплащането на помощта.

1.5.3. Изводи от подобен опит в миналото

Операциите за макрофинансова помощ в държавите партньори подлежат на последваща оценка. При извършените до настоящия момент оценки (на приключилите програми за МФП) се стига до извода, че операциите за МФП допринасят — макар и понякога скромно и косвено — за подобряването на външната устойчивост, макроикономическата стабилност и осъществяването на структурни реформи в държавата партньор. В повечето случаи операциите за МФП са имали положителен ефект върху платежния баланс на държавата партньор и са спомогнали да се намалят нейните бюджетни ограничения. Те са довели и до леко повишаване на икономическия растеж.

1.5.4. Съвместимост с многогодишната финансова рамка и евентуални синергии с други подходящи инструменти

Съвместимост с многогодишната финансова рамка

В многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г. провизирането на заеми за МФП се покрива от гаранцията за външна дейност в рамките на „Глобална Европа“ (Инструмент за съседство, сътрудничество за развитие и международно сътрудничество).

Евентуални синергии с други подходящи инструменти

ЕС е сред най-големите донори на Йордания, като той подпомага нейните икономически, структурни и институционални реформи, както и гражданското общество. В този контекст МФП допълва други външни дейности или инструменти на ЕС, използвани за подкрепа на Йордания. Мерките на политиката, свързани с МФП, обхващат определени разпоредби, свързани със Споразумението за асоцииране и с приоритетите за партньорството между ЕС и Йордания.

В сравнение с други инструменти на ЕС основната добавена стойност от МФП ще бъде приносът ѝ за създаването на стабилна макроикономическа рамка, включително като се подпомогне устойчивостта на платежния баланс и на

бюджета, както и за създаването на подходяща рамка за постигане на напредък в структурните реформи. МФП не предоставя редовна финансова подкрепа и трябва да бъде преустановена веднага след като състоянието на външните финанси на държавата бъде отново стабилизирано.

МФП също така ще допълва намесите, планирани от международната общност, и по-специално програмите за корекции и реформи, подкрепяни от МВФ и Световната банка.

1.5.5. Оценка на различните налични варианти за финансиране, включително възможностите за преразпределяне на средства

Като използва заеми, тази операция за МФП увеличава ефективността на бюджета на ЕС чрез ефекта на ливъридж и осигурява най-ефективния от гледна точка на разходите вариант.

Комисията е оправомощена да заема средства от капиталовите пазари от името на Европейския съюз и Евратом, като използва гаранцията от бюджета на ЕС. Целта е да се получат средства от пазара при възможно най-добрите лихвени проценти благодарение на кредитния рейтинг ААА на ЕС.

1.6. Продължителност на предложението/инициативата и на неговото/нейното финансово отражение

X ограничен срок на действие

– в сила за срок от 2,5 години, считано от влизането в сила на меморандума за разбирателство, както е посочено в член 1, параграф 4 от предложението за решение;

– финансово отражение през 2027 г. както за бюджетните кредити за поети задължения, така и за бюджетни кредити за плащания.

1.7. Планирани методи на изпълнение на бюджета

X Пряко управление от Комисията

X от нейните служби, включително от нейния персонал в делегациите на Съюза;

2. МЕРКИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

2.1. Правила за мониторинг и докладване

Действията, които ще бъдат финансирани по силата на настоящото решение, ще се осъществяват под пряко управление от Комисията на централно ниво и с подкрепата на делегациите на Съюза.

Помощта е от макроикономическо естество и нейната структурата е в съответствие с подкрепяната от МВФ програма. Службите на Комисията ще извършват мониторинг на дейността въз основа на напредъка при изпълнението на договореността с МВФ и при осъществяването на конкретни мерки за реформи, които ще бъдат договорени с органите на партньорите в меморандум за разбирателство, като честотата на този мониторинг ще зависи от броя на траншовете (вж. също точка 1.3.4).

2.2. Системи за управление и контрол

2.2.1. Обосновка на предложените методи на изпълнение на бюджета, механизми за осъществяване на финансирането, начини за плащане и стратегия за контрол

Действията, които ще бъдат финансирани по настоящото решение, ще се осъществяват под пряко управление от Комисията на централно ниво и с подкрепата на делегациите на Съюза.

Плащанията по МФП зависят от успешните прегледи и са обвързани с изпълнението на условията, свързани с всяка операция. Изпълнението на условията се следи отблизо от Комисията в тясна координация с делегациите на Съюза.

2.2.2. Информация относно установените рискове и системите за вътрешен контрол, създадени с цел намаляването им

Установени рискове

По отношение на предложените операции за МФП съществуват фидуциарни, стратегически и политически рискове.

Има риск МФП да бъде използвана по неправомерен начин. Тъй като МФП не е предназначена за специфични разходи (за разлика например от финансирането на проекти), този риск е свързан с фактори като общото качество на системите за управление в централната банка и министерството на финансите на партньора, административните процедури, функциите за контрол и надзор, сигурността на информационните системи и наличието на подходящи структури за вътрешен и външен одит.

Друг риск е свързан с възможността партньорът да не изпълнява финансовите си задължения към ЕС, произтичащи от предложените заеми по МФП (риск от неизпълнение или кредитен риск), което би могло да се дължи например на значително допълнително влошаване на платежния баланс и фискалната позиция на партньора.

Системи за вътрешен контрол

По отношение на макрофинансовата помощ ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент.

Предварителен контрол: оценка от Комисията на системата за управление и контрол в държавата бенефициер. За всяка държава бенефициер се извършва предварителна оперативна оценка на финансовите процеси и средата за контрол от страна на Комисията, която, ако е необходимо, получава техническа подкрепа от консултанти. Извършват се анализ на счетоводните процедури, разделяне на задълженията и вътрешен/външен одит на централната банка и министерството на финансите, за да се осигури разумна увереност за добро финансово управление. Ако бъдат установени слабости, се определят съответни условия, които трябва да бъдат изпълнени преди изплащането на помощта. Освен това при необходимост се въвеждат специални договорености за плащанията (напр. обособени сметки).

По време на изпълнението: проверки от Комисията на периодичните декларации на партньорите. Плащането зависи от: 1) мониторинга на изпълнението на договорените условия, извършван от персонала на ГД „Икономически и финансови въпроси“ в тясна координация с делегациите на ЕС и с външните заинтересовани страни, като МВФ, и 2) обичайната процедура за контрол, предвидена във финансовия процес (модел 2), използван в ГД „Икономически и финансови въпроси“, включително проверката от финансовия отдел на изпълнението на посочените по-горе условия за изплащането на помощта. Изплащането на средства по операции за МФП може да бъде подложено на допълнителни независими последващи проверки (документни и/или на място), извършвани от служители от екипа за последващ контрол на генералната дирекция. Такива проверки могат да бъдат инициирани и по искане на отговорния вторично оправомощен разпоредител с бюджетни кредити. При необходимост (досега не се е случвало) могат да бъдат прекъсвани и спирани плащания, да бъдат извършвани финансови корекции (от Комисията) и да бъдат събирани суми, като това е изрично предвидено в договореностите за финансиране, сключени с партньорите.

2.2.3. Приблизителна оценка и обосновка на разходната ефективност на контрола (съотношение между разходите за контрол и стойността на съответните управлявани средства) и оценка на очакваната степен на риска от грешки (при плащане и при приключване)

Чрез въведените системи за контрол, като например предварителните оперативни оценки или последващите оценки, за плащанията по МФП бе постигнат действителен процент на грешка от 0 %. Не са известни случаи на измама, корупция или незаконна дейност. Операциите за МФП имат ясна интервенционна логика и това позволява на Комисията да оценява тяхното въздействие. Контролът дава възможност да се потвърдят получената увереност и постигането на целите и приоритетите на политиката.

2.3. Мерки за предотвратяване на измами и нередности

За да бъдат намалени рисковете от неправомерно използване на средствата, се изпълняват и ще бъдат предприети няколко мерки.

Първо, споразумението за заем ще съдържа разпоредби за извършване на проверки, предотвратяване на измами, одити и събиране на суми в случай на измама или корупция. С цел постигане на по-голяма ефикасност, прозрачност и отчетност се предвижда също помощта да бъде обвързана с конкретни условия във връзка с политиката, включително в областта на управлението на публичните финанси. Също така помощта ще се изплаща по специална сметка в централната банка на партньора.

И накрая, по отношение на помощта ще се прилагат процедурите за проверка, контрол и одит, за които отговарят Комисията, включително Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и Европейската сметна палата съгласно член 129 от Финансовия регламент.

3. ПРОГНОЗНО ФИНАНСОВО ОТРАЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО/ИНИЦИАТИВАТА

3.1. Съответни функции от многогодишната финансова рамка и разходни бюджетни редове

- Съществуващи бюджетни редове

По реда на функциите от многогодишната финансова рамка и на бюджетните редове.

Функция от многогодишната финансова рамка	Бюджетен ред	Вид на разхода	Финансов принос			
	Номер	Многогод./едногод.[19]	от държави от ЕАСТ[20]	от държави кандидатки и потенциални кандидати[21]	от други трети държави	други целеви приходи
	14.02.01.70 ИССРМС — Глобална Европа — провизиране на общия фонд „Провизии“ [заеми от МФП — ГВД]	Многогод.	НЕ	НЕ	НЕ	НЕ

- Поискани нови бюджетни редове — не се прилага

[19] Многогод. = многогодишни бюджетни кредити / Едногод. = едногодишни бюджетни кредити.

[20] ЕАСТ: Европейска асоциация за свободна търговия.

[21] Държави кандидатки и ако е приложимо — потенциални кандидати от Западните Балкани.

3.2. Прогнозно финансово отражение на предложението върху бюджетните кредити

3.2.1. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за оперативни разходи

– ☐ Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи

– **X** Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за оперативни разходи съгласно обяснението по-долу:

3.2.1.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Функция от многогодишната финансова рамка	6	**Функция 6 „Съседните региони и светът“**

ГД „Икономически и финансови въпроси“		Година		Година	Година	Година	**ОБЩО МФР 2021 — 2027 г.**
		2024		**2025**	**2026**	**2027**	
Бюджетни кредити за оперативни разходи							
Бюджетен ред 14.02.01.70 ИССРМС — Глобална Европа — провизиране на общия фонд „Провизии“ [заеми от МФП — ГВД]	Поети задължения	(1a)				45	**45**
	Плащания	(2a)				45	**45**
Бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми							
Бюджетен ред 14.20.03.01	Поети задължения и плащания	(3)				**0,1**	**0,1**
ОБЩО бюджетни кредити	Поети	=1a+1б+3				**45,1**	**45,1**

за ГД „Икономически и финансови въпроси“			задължения					
			Плащания	=2а+2б+3			**45,1**	**45,1**

			Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи	Поети задължения	(4)			45	**45**
	Плащания	(5)			45	**45**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)			0,1	**0,1**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 6 от многогодишната финансова рамка	Поети задължения	=4+6			**45,1**	**45,1**
	Плащания	=5+6			**45,1**	**45,1**

			Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
• ОБЩО бюджетни кредити за оперативни разходи (всички оперативни функции)	Поети задължения	(4)					
	Плащания	(5)					
• ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми (всички оперативни функции)		(6)					
ОБЩО бюджетни кредити по функции 1—6 от многогодишната финансова рамка (референтна стойност)	Поети задължения	=4+6					
	Плащания	=5+6					

Функция от многогодишната финансова	**7**	„Административни разходи“

рамка		

ГД: <…….>		Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
• Човешки ресурси						
• Други административни разходи						
ОБЩО ГД <…….>	Бюджетни кредити					

ГД: <…….>		Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
• Човешки ресурси						
• Други административни разходи						
ОБЩО ГД <…….>	Бюджетни кредити					

ОБЩО бюджетни кредити за ФУНКЦИЯ 7 от многогодишната финансова рамка	(Общо поети задължения = Общо плащания)					

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

		Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИИ 1—7	Поети задължения					
от многогодишната финансова рамка	Плащания					

			Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО МФР 2021—2027 г.**
ОБЩО бюджетни кредити за оперативни	Поети задължения	(4)				45	**45**

разходи	Плащания	(5)				45	**45**
ОБЩО бюджетни кредити за административни разходи, финансирани от пакета за специфични програми		(6)				0,1	**0,1**
ОБЩО бюджетни кредити по ФУНКЦИЯ 6	Поети задължения	=4+6				**45,1**	**45,1**
от многогодишната финансова рамка	Плащания	=5+6				**45,1**	**45,1**

3.2.2. Прогнозен резултат (краен продукт), финансиран с бюджетни кредити за оперативни разходи (не се попълва за децентрализираните агенции)

Бюджетни кредити за поети задължения в млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Да се посочат целите и крайните продукти			Година **2025**		Година **2026**		Година **2027**		**ОБЩО**	
⇩	Вид[22]	Среден разход	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Бр.	Разходи	Общ бр.	Общо разходи
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 1[23]...										

[22] Крайните продукти са продуктите и услугите, които ще бъдат доставени (например брой финансирани обмени на учащи се, дължина на построените пътища в километри и т.н.).

[23] Описана в раздел 1.3.2. „Специфични цели“

— Резултат 1	Провизиране на гаранцията за външна дейност						1	45	1	45,1
— Резултат 2	Последваща оценка						1	0,1	1	0,1
Междинен сбор за специфична цел № 1							2	45,1	2	45,1
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ № 2...										
- Краен продукт										
Междинен сбор за специфична цел № 2										
ОБЩО							2	45,1	2	45,1

3.2.3. Обобщение на прогнозното отражение върху бюджетните кредити за административни разходи

– **X** Предложението/инициативата не налага използване на бюджетни кредити за административни разходи

– ☐ Предложението/инициативата налага използване на бюджетни кредити за административни разходи съгласно обяснението по-долу

3.2.3.1. Бюджетни кредити от гласувания бюджет

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ	Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	**ОБЩО 2021—2027 г.**
ФУНКЦИЯ 7					
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Междинен сбор за ФУНКЦИЯ 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
Извън ФУНКЦИЯ 7					
Човешки ресурси	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Други административни разходи	0,000	0,000	0,000	0,000	**0,000**
Междинен сбор извън ФУНКЦИЯ 7	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**
ОБЩО	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**	**0,000**

Бюджетните кредити, необходими за човешки ресурси и други административни разходи, ще бъдат покрити от бюджетни кредити на ГД, които вече са определени за управлението на действието и/или които са преразпределени в рамките на ГД, при необходимост заедно с допълнително отпуснати ресурси, които могат да бъдат предоставени на управляващата ГД в рамките на годишната процедура за отпускане на средства и като се имат предвид бюджетните ограничения.

3.2.4. Прогнозни нужди от човешки ресурси

– **X** Предложението/инициативата не налага използване на човешки ресурси

– ☐ Предложението/инициативата налага използване на човешки ресурси съгласно обяснението по-долу

3.2.4.1. Финансирани от гласувания бюджет

Прогнозните нужди се посочват в еквиваленти на пълно работно време (ЕПРВ)

ГЛАСУВАНИ БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ		Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**
20 01 02 01 (Централа и представителства на Комисията)		0	0	0
20 01 02 03 (Делегации на ЕС)		0	0	0
01 01 01 01 (Непреки научни изследвания)		0	0	0
01 01 01 11 (Преки научни изследвания)		0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат)		0	0	0
20 02 01 (ДНП, КНЕ от общия финансов пакет)		0	0	0
20 02 03 (ДНП, МП, КНЕ и МЕД в делегациите на ЕС)		0	0	0
Ред за административна подкрепа	— в централата	0	0	0
	- в делегациите на ЕС	0	0	0

[XX.01.YY.YY]			
01 01 01 02 (ДНП, КНЕ — Непреки научни изследвания)	0	0	0
01 01 01 12 (ДНП, КНЕ — Преки научни изследвания)	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — функция 7	0	0	0
Други бюджетни редове (да се посочат) — извън функция 7	0	0	0
ОБЩО	**0**	**0**	**0**

Персонал, необходим за изпълнение на предложението (в ЕПРВ):

	Покрит от наличния понастоящем персонал в службите на Комисията	**Извънреден допълнителен персонал***		
		Финансиран по функция 7 или „Научни изследвания“	**Финансиран от ред ВА**	**Финансиран от такси**
Длъжности в щатното разписание	4		N/A	
Външен персонал (ДНП, КНЕ, ПНА)				

Описание на задачите, които трябва да се изпълнят от:

Длъжностни лица и срочно наети служители	
Външен персонал	

3.2.6. Съвместимост с настоящата многогодишна финансова рамка

Предложението/инициативата:

– **X** може да се финансира изцяло чрез преразпределяне на средства в рамките на съответната функция от многогодишната финансова рамка (МФР)

– ☐ налага използване на неразпределения марж по съответната функция от МФР и/или използване на специалните инструменти, предвидени в Регламента за МФР

– ☐ налага преразглеждане на МФР

3.2.7. Финансов принос от трети страни

Предложението/инициативата:

– **X** не предвижда съфинансиране от трети страни

– ☐ предвижда следното съфинансиране от трети страни:

Бюджетни кредити в милиони евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

	Година **2024**	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**	Общо
Да се посочи съфинансиращият орган					
ОБЩО съфинансирани бюджетни кредити					

3.3. Прогнозно отражение върху приходите

– **X** Предложението/инициативата няма финансово отражение върху приходите.

– ☐ Предложението/инициативата има следното финансово отражение:

  – ☐ върху собствените ресурси

  – ☐ върху другите приходи

  – ☐ моля, посочете дали приходите са записани по разходни бюджетни редове

млн. евро (до 3-тия знак след десетичната запетая)

Приходен бюджетен ред:	Налични бюджетни кредити за текущата финансова година	Отражение на предложението/инициативата[24]			
		Година 2024	Година **2025**	Година **2026**	Година **2027**
Статия …….					

4. ЦИФРОВО ИЗМЕРЕНИЕ

Не се прилага за настоящата инициатива в областта на политиката.

4.1. Изисквания, свързани с цифрови аспекти

N/A

4.2. Данни

N/A

4.3. Цифрови решения

N/A

[24] Що се отнася до традиционните собствени ресурси (мита, налози върху захарта), посочените суми трябва да бъдат нетни, т.е. брутни суми, от които са приспаднати 20 % за разходи по събирането.

4.4. Оценка на оперативната съвместимост

N/A

4.5. Мерки в подкрепа на цифровото изпълнение

N/A